

Llorca Zaragoza, Vicent (PERS)

Va nèixer a Benidorm el 4 de novembre de 1913 en una família de gran tradició marinera: el seu besavi, el seu avi i son pare havien estat hòmens de la mar. Avantpassat seu havia estat Vicent Zaragoza Ortuño, capità de la marina mercant i armador. El seu prestigi en els ambients dels professionals marítims de Barcelona i la seua influència a Benidorm van ser molt grans. Va fer construir nombroses cases a Benidorm, entre elles l'anomenada *Hort de Colón* en la qual posteriorment viuria Vicent Llorca. Son pare, Maximà Llorca Fuster, era capità de la Marina Mercant i es va traslladar molt prompte a Barcelona, costum molt estés durant el primer terç del segle XX entre les famílies marineres de Benidorm, ja que en aquesta ciutat tenien la seu importants empreses navilieres (vegeu **Transatlàntica, Companyia HIST.**).

En 1920, com a conseqüència de la mort de son pare, sa mare, Catalina Zaragoza Llinares tornà a Benidorm amb els seus fills Vicent, Concepció i Maria del Pilar. Comptaren amb el suport i la protecció de l'avi patern, Vicent Zaragoza Soria, que havia estat un destacat polític local del Partit Liberal a principis de segle i persona coneixedora de la història de Benidorm. Apareix citat al llibre que sobre la Carta de Poblament de Bernat de Sarrià publicà l'Ajuntament de Benidorm. És segur que aquest ambient cultural influiria en el futur de Vicent Llorca tot iniciant-lo en el món dels estudis i la cultura.

Vicent Llorca va fer els seus primers estudis a Benidorm. L'ensenyament primari el va fer, com era habitual, en l'escola nacional. La primera part dels estudis secundaris, aleshores denominada Batxillerat Elemental (tres cursos) també la va cursar a Benidorm en la *Academia de Estudios Medios*, tot examinant-se com alumne lliure a l'Institut d'Alacant. Vicent Llorca comenta que els professors tenien molt d'entusiasme pel seu treball, malgrat les escasses retribucions econòmiques, que rarament arribaven a les 25 pessetes mensuals i que van educar i formar un important conjunt de persones que posteriorment serien metges, notaris, advocats, químics, docents, etc. És un fet sorprenent si es té present l'escassa població de Benidorm en aquesta època, que es caracteritzava, a més, per una inquietud cultural, política i social més gran que en èpoques posteriors.

Per a fer el Batxillerat Superior, de dos anys de duració, va guanyar per oposició una beca al Col·legi Major Universitari Sant Joan de Ribera de Burjassot. Era el setembre de 1931, i va continuar amb la beca col·legial quan posteriorment es matriculà en la Facultat de Filosofia i Lletres, Secció d'Història, de la Universitat de València.

La guerra civil de 1936-1939 va interrompre els seus estudis i es va veure obligat a incorporar-se a l'Exèrcit de Terra en març de 1937. Va estar destinat en la 92 Brigada Mixta destinada a Andalusia, on va actuar sobretot com a mestre.

Finalitzada la guerra va poder concloure els seus estudis en octubre de 1939 obtenint el títol de llicenciat per la Universitat de València amb la qualificació de *Sobresaliente con Honor*. La seua llicenciatura li va permetre en febrer de 1940 ser nomenat facultatiu d'arxius i biblioteques de la Biblioteca Nacional amb caràcter d'interí. Posteriorment, el món de les biblioteques seria la seua especialitat, però en aquells moments no es considerava amb suficient preparació per a aquella tasca per la qual cosa, passat un any, renuncià al seu treball com a bibliotecari i es dedicà a la docència en diversos instituts nacionals d'ensenyament mitjà, que és com aleshores es denominaven els instituts d'educació secundària. Va ser professor a l'INEM Príncipe de Viana, a Pamplona, al de Villarrobledo, etc, fins que en 1947 va aprovar les oposicions de professor adjunt de Geografia i Història i va obtenir plaça en propietat a l'institut d'Alcoi.

En aquesta ciutat, va romandre deu anys i Vicent Llorca en conserva un bon record, tot destacant el seu ambient cultural, amb nombroses exposicions, concerts, conferències, etc., que li donaven un aspecte molt peculiar, radicalment diferent de les altres ciutats que havia conegut. Va publicar en col·laboració amb altres escriptors una *Miscelánea* dedicada a Gabriel Miró titulada *El lugar hallado*. Homenaje de Polop de la Marina al autor de *Años y Leguas*.

Però la docència no era el que més li interessava i sentia una certa nostàlgia del seu treball en arxius i biblioteques. Va preparar oposicions al cos facultatiu d'Arxius i Biblioteques i les va aprovar. Però abans

d'ocupar el nou destí, va contraure matrimoni amb María de los Ángeles Casanueva i Gil, matrimoni del qual posteriorment naixerien quatre fills.

En juny de 1958, va ser destinat a la Biblioteca i Arxiu Històric de la ciutat d'Albacete. El bibliotecari antecessor portava deu anys jubilat i mantenia la biblioteca pràcticament abandonada. Vicent Llorca la va reorganitzar i va publicar un catàleg dels seus fons que incloïen dos incunables i diverses publicacions dels segles XVI i XVII. L'arxiu històric no existia i Vicent Llorca va crear l'Arxiu Històric Provincial, tot editant la Carta de Poblament d'Almansa. A més, va crear el Centre Provincial Coordinador de Biblioteques i la Casa de la Cultura i les biblioteques públiques municipals d'Almansa, Hellín i altres localitats menors.

En 1961, va prendre possessió d'un nou destí en l'oficina tècnica del Servei Nacional de Lectura. Va aprendre a catalogar i classificar com s'escau i a tractar amb editors, llibrers i autoritats per tal d'establir una xàrcia de biblioteques provincials. Va realitzar visites d'inspecció per diversos centres provincials coordinadors de biblioteques, tot comprovant que de vegades perillava fins i tot l'existència del Centre Coordinador de Biblioteques, perquè les biblioteques creades feia pocs anys començaven a desaparèixer.

També durant aquells anys va ser bibliotecari de l'Escola de Documentalistes (Arxivers i Bibliotecaris) i professor en les disciplines de Terminologia, Classificació i Història de les Ciències i de Classes Pràctiques i Visites a Centres a l'esmentada escola.

El 1963, va obtenir per concurs la plaça de director de la biblioteca del Ministeri de Treball, amb la categoria de cap de secció. El Ministeri estava en un moment delicat perquè estava traslladant-se a una nova seu en *Nuevos Ministerios*. El personal disponible era escàs i poc qualificat. Se solia donar el càrrec a persones a les quals es devien favors polítics, viudes de persones del règim, etc., les quals mancaven de preparació. Per tant, va haver de sol·licitar personal qualificat. Curiosament, els fons econòmics destinats a l'adquisició de llibres eren abundants. Per aquesta causa i pels fons bibliogràfics procedents de l'Institut de Reformes Socials, la biblioteca del Ministeri de Treball estava excel·lentment dotada. El vicesecretari del Ministeri, el catedràtic d'Economia, Velarde Fuertes, va crear un gabinet d'estudis. Vicent Llorca va estar

encarregat d'organitzar una secció de Guerra Civil que no tinguera caràcter oficial i que adquirira totes les publicacions, tant nacionals com estrangeres, relacionades amb el tema sense tenir en compte la seua ideologia política. Això va originar algunes anècdotes, com quan la policia va interceptar alguns exemplars de la revista *Cuadernos de Ruedo Ibérico* i va suposar que hi havia un nucli de propaganda antifranquista a la biblioteca. Com a resultat del treball en aquesta Biblioteca va redactar el llibre *Catálogo Sistemático C.D.U.* de 985 pàgines i que es publicaria uns anys més tard (1968).

El 1966, va estar nomenat sotsinspector general de Biblioteques. El seu treball consistia en assistir setmanalment a reunions d'una junta tècnica encarregada de debatre la creació de noves cases de cultura i les seues normes de funcionament. La creació de cases de cultura va ser un fenomen típic d'aquells anys, tot seguint l'exemple de França. També va haver de col·laborar i participar en congressos, reunions i col·loquis que tractaven temes de biblioteques. Així va presidir les sessions del Congrés Nacional de Biblioteques (Girona, setembre de 1967) i també va participar en el Seminari Iberoamericà organitzat per la UNESCO per a les biblioteques (1968) tot publicant en el butlletí de l'organització l'article "Seminario Ibero-Americano sobre planteamiento de Servicios Bibliotecarios". També va impartir conferències en diverses institucions tot destacant-se la seua participació en un curs sobre catalogació i arxiu de fons documentals organitzat per l'Estat Major de l'Exèrcit. Les conferències van ser publicades en la *Revista de Historia Militar* (1968).

Però aquesta activitat pública no agradava a Vicent Llorca, que desitjava tornar al treball bibliotecari. Va sol·licitar i obtenir el càrrec de director de la Biblioteca de la Universitat Autònoma de Madrid. L'edifici de la nova universitat, construït a principis de la dècada de 1970, no reunia les condicions mínimes. Mancaven serveis com menjadors, aules, laboratoris, oficines, etc. Per tant, s'utilitzaren sales destinades inicialment a la biblioteca, la qual quedà en una situació totalment inadequada. Vicent Llorca va pensar en abandonar el càrrec però el Rector, Luís Sánchez Agesta, el va fer canviar d'opinió. Només funcionava de forma adequada la biblioteca de la Facultat de Medicina, que comptava amb una organització molt moderna ja que una part important dels professors havien estat en universitats nord-americanes. El seu interès per adquirir llibres i

revistes feia que gastaren més del pressupostat i el dèficit era crònic. Durant l'any 1970 i següents, va redactar un informe en la revista de la Universitat Autònoma titulada *Cantoblanco* sobre l'estructura i organització de la Biblioteca General de la Universitat Autònoma, tot aglutinant les diverses biblioteques de cada facultat. El seu càrrec l'obligà a assistir com delegat espanyol als Congressos Internacionals Bibliotecaris organitzats per l'IFLA (*International Federation Library Association*) celebrats a Moscou (1970) i Liverpool (1971).

La biblioteca del Senat es trobava aleshores en una situació penosa perquè aquesta institució havia estat abolida per la Constitució de 1931 i no va ser restablida fins la promulgació de la Constitució de 1978. Depenia de l'Institut d'Estudis Polítics i es va acompanyar un informe a un grup de bibliotecaris dirigits per Vicent Llorca. El resultat en va ser un dictamen titulat *Proyecto de Ordenación de la Biblioteca del Antiguo Senado (Instituto de Estudios Políticos)* que va servir de base a una reorganització eficaç. Serviria de base per a la posterior publicació d'un article "La Biblioteca del Senado" (1979) en el *Boletín de la Asociación Nacional de Archiveros, Bibliotecarios y Documentalistas*. Posteriorment, l'article apareixeria publicat també en el llibre *El Palacio del Senado*, que incloïa articles de Luís Sánchez Agesta, Enrique Lafuente Ferrari, Fernando Chueca Goitia i d'altres autors.

En els últims anys del franquisme, hi havia un rebuig a la dictadura i un desig de democràcia en importants sectors del país, especialment entre els intel·lectuals i universitaris. Vicent Llorca tenia certa experiència d'aquests fets per haver participat en 1973 en el Congrés Europeu de la Democràcia Cristiana que s'havia celebrat a Bonn i havia col·laborat amb Gil-Robles i Joaquín Ruíz-Giménez. En una reunió sobre educació celebrada a Roma en octubre de 1975, pocs dies abans de la mort del general Franco, va conversar amb Aldo Moro i altres líders de la Democràcia Cristiana sobre el paper de l'exèrcit a la mort del dictador.

Amb la transició política va impartir diverses conferències representant l'equip Demòcrata Cristià. Va assistir als viatges culturals que organitzava l'associació *Politeia* per diversos països europeus dirigits per catedràtics de les universitats madrilenyes. Però la seua activitat bibliotecària no va minvar. El 1978, va estar designat vocal de la Junta Tècnica de Biblioteques encarregada d'estudiar la

formació i perfeccionament de les biblioteques. Aquest mateix any va ser acceptat com a director provisional de la biblioteca del recent reinstaurat Senat, càrrec que compaginà amb el de la Universitat Autònoma. El seu prestigi en el camp de les biblioteques va fer que quan posteriorment es crearen oposicions per al cos d'arxivers de les Corts, acabat de crear, pogué accedir al càrrec de director de la Biblioteca del Senat només presentant una memòria sobre *Los sistemas de catalogación y clasificación de las bibliotecas parlamentarias* en octubre de 1980. A més se sol·licitaren col·laboracions seues en els mitjans d'informació, especialment la premsa però també la televisió. Va entrar en contacte amb altres directors de biblioteques parlamentàries i Vicent Llorca comenta l'agradable sorpresa que va experimentar en una reunió a Canadà (Montreal-Otawa-Quebec) quan va conèixer el director de l'Arxiu de Canadà, de cognom Ripoll i originari de Tàrbena amb el qual va recordar la seua terra, parlant fins i tot de Pinet.

Una de les últimes intervencions professionals de Vicent Llorca va ser l'organització de la *Exposición de Libros*, amb motiu del IV Congrés de Ministres Europeus responsables d'Administració Local celebrat en juny de 1980 i la seua col·laboració en el llibre *La información documental en el ámbito de una administración autónoma* que es va publicar el 1982. El seu article es titulava "Organización de servicios documentales y bibliográficos para el Ejecutivo y el Legislativo en las Administraciones Central y Autónoma".

La seua activitat professional va finalitzar el 4 de novembre de 1983 amb la seua jubilació. Actualment, continua residint a Madrid i visita Benidorm amb certa regularitat.

Encara que l'activitat professional de Vicent Llorca s'havia dirigit prioritàriament cap a Madrid i les institucions del govern central, el record de la seua terra natal el va acompanyar sempre. Per aquesta raó, des de gener de 1992 és membre d'Acció Cultural del País Valencià. A més, va fundar amb un grup de valencians residents a Madrid l'associació Colla Tirant lo Blanch, amb la finalitat de difondre la cultura valenciana tot fugint dels tòpics tradicionals. Està dirigida actualment pel polític i escriptor Francesc de P. Burguera, el qual convoca regularment a la Casa de València persones com l'escriptor Manuel Vicent, l'exdirector de Radiotelevisió Jordi García Candau, el cineasta Lluís

Berlanga, el professor i antic secretari de Salvador Allende, Joan Garcés, el professor Jordi Bañó i d'altres.

Quan li va ser possible va actuar professionalment a les nostres terres. Un exemple n'és la seua participació al *II Curso de especialización sobre modernas técnicas de gestión de archivos y bibliotecas* celebrat a València (1978). Pel que fa a la seua ciutat natal va realitzar diverses col·laboracions al setmanari Canfali i va pronunciar el discurs de la

presentació de la Reina i Dames en les Festes Patronals de 1979. Va impartir una conferència a l'Institut Pere Maria Orts i Bosch en la Setmana Cultural celebrada el febrer de 1988. El títol era *Algunos aspectos de la vida histórica de Benidorm, durante los siglos XIX y primer tercio del XX*. Es conserva una còpia manuscrita de l'article a la biblioteca de l'esmentat institut. El treball ha estat comentat per l'historiador britànic Charles Wilson al seu llibre *Benidorm, the truth*.

Diccionari de Benidorm